

Svar på skriftligt spörsmål SSS 95/2024 rd

Svar på skriftligt spörsmål om de samhällsliga konsekvenserna av att ADHD-diagnoserna blir allt vanligare och om att tillsätta en nationell arbetsgrupp

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 95/2024 rd undertecknat av riksdagsledamot Mia Laiho /saml m.fl.:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att säkerställa ingripande i orsakerna till regionala skillnader, antalet diagnoser och kvaliteten på dem, jämlik kvalitet på undersökning och behandling av ADHD- eller andra neuropsykiatriska störningar i hela Finland, ingripande i den internationellt sett höga graden av medicinering bland minderåriga samt regelbunden utvärdering av diagnoser hos minderåriga och möjligheterna till avveckling av medicineringen, och

finns det planer på en nationell sakkunniggrupp och program för utmaningar på grund av att ADHD blir vanligare och sökande av lösningar?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Riktlinjerna för undersöknings- och vårdpraxisen som hänför sig till problem med neurologisk utveckling hos barn och ungdomar bygger på de evidensbaserade rekommendationerna för god medicinsk praxis. Rekommendationen för god medicinsk praxis för ADHD uppdateras för närvarande, den första nationella rekommendationen för autismspektrumtillstånd publicerades i januari 2023. Dessa rekommendationer ger vägledning om korrekt diagnostik och behandling med läkemedel. Med iakttagande av rekommendationerna kan det inom hälso- och sjukvården tillhandahållas vård som är kvalitativt likvärdig och säker.

Vid behandling och rehabilitering som gäller problem med neurologisk utveckling är de viktigaste åtgärderna stödåtgärder i det vardagliga livet, en tillväxtmiljö som främjar funktionsförmågan samt olika psykosociala vård- och stödmeter. Det primära ansvaret för att ordna vård och stöd ligger hos välfärdsområdenas hälsovårds- och socialtjänster. Dessutom är det stöd som småbarnspedagogiken, skolorna och läroanstalterna tillhandahåller mycket viktigt. Folkpensionsanstalten kompletterar kommunernas och välfärdsområdenas tjänster genom att ordna rehabiliteringstjänster för barn och ungdomar som uppvisar neuroutvecklingsrelaterade symptom och för deras familjer. Enligt regeringsprogrammet för Petteri Orpos regering främjar regeringen

det multidisciplinära arbetet för att stärka ungas välbefinnande, bland annat genom att ur lagstiftningen röja undan problem som hänför sig till informationsgången mellan olika myndigheter.

Regeringen ägnar särskild uppmärksamhet åt tjänster för barn med neuropsykiatriska symptom och åt stöd för deras familjer, diagnostisering och tillgång till hjälp. Syftet med terapigarantin för barn och unga enligt regeringens modell är att inom de grundläggande tjänsterna inom social- och hälsovården stärka den jämlika tillgången till förebyggande, vård och stöd för barns och ungas problem med den mentala hälsan. Terapigarantin, för vilken 35 miljoner euro reserverats i finansiering från och med år 2025, kommer att bidra till att förbättra tillgången till evidensbaserade psykosociala behandlingsmetoder för läkemedelsfri behandling av neuroutvecklingsrelaterade störningar.

I enlighet med regeringsprogrammet satsar man på rehabilitering och rehabiliteringstjänster avseende neuropsykologiska störningar hos barn och unga genom Folkpensionsanstaltens rehabilitering enligt prövning. Det används 25 miljoner euro för programmet i syfte att trygga den nuvarande nivån på rehabiliteringstjänsterna fram till år 2027. Därefter ska välfärdsområdena ordna motsvarande tjänster. Övergången stöds av ett nystartat nationellt projekt för gemensam utveckling av neuropsykiatriska tjänster för barn och unga som administreras av Folkpensionsanstalten. Alla välfärdsområden och andra viktiga aktörer bjuds att delta i arbetet för att klargöra den regionala och nationella arbetsfördelningen, utveckla servicevägar samt främja samarbete och god praxis.

Helsingfors 2.4.2024

Social- och hälsovårdsminister Kaisa Juuso